

GÜÇ VE İŞBİRLİĞİ SORUNU

Türkiye İşçi Partisi 1. Büyük Kongresi kararları, bunların uygulanmaya geçirilmesinin bir parçası olarak CHP liderine yazdığımız mektup ve kendisiyle yaptığımız görüşme Parti dışı kimi çevrelerde ve gündelik basında bazı yanlış anlaşılmalara yol açtı. Bu karar ve görüşmelerin seçim yılına, hele erken seçimin sözü edildiği günlere rastlaması dolayısıyla Parti'nin bu davranışlarının seçim hesaplarıyla ilişkili olduğu düşünceleri ve yorumları ortaya atıldı. Partili arkadaşlarımız ve Parti'mize ilgi, yakınlık duyan kişi ve çevreler bu tür düşünce ve yorumların doğru olmadığını en duru ve kesin biçimde bilmelidirler. Seçimler gündemde olmasaydı da TİP 1. Büyük Kongresi aynı kararları alır ve CHP'sine aynı öneriler getirilirdi.

Hatırlayalım ki, Kongre Kararlarının III-1-A paragrafında, Büyük Kongre'nin, kararların ikinci bölümünde belirtilen talep ve mücadele hedeflerinin gerçekleştirilmesi için bütün demokratik güçlerin en geniş birlik ve dayanışma içinde mücadelesini gerekli gördüğü belirtilmekte ve B paragrafında da aynı kararlara "ilişkin görüş ve çözüm önerileri çerçevesi içinde ortak bir platform üzerinde anlaşarak, emperyalizme ve faşizme karşı güç ve işbirliği yapmak üzere Cumhuriyet Halk Partisi'ne çağrıda" bulunmaktadır. Bu kararların seçimler konusuyla doğrudan ilişkili olmadığı, ayrı ve daha üst düzeyde, çok daha kapsamlı ve uzun vadeli bir davranışı belirlediği hiç bir kuşkuyla yer bırakmayacak kadar açıktır.

Eğer önerimize olumlu bir yanıt alsaydık ve ortak bir platform için görüşmeler başlasaydı, bu çerçeve içinde, seçimlerde güç ve işbirliği ve bunun alabileceği biçimler de söz konusu olurdu. Bu takdirde de konu, TİP'nin seçimlere katılıp katılmaması gibi basite indirgenemezdi. Ölçüt demokratik toplumsal muhalefetin seçimlerde kendisini en iyi, en güçlü biçimde gösterebilmesi ve sonunda da aynı güçle T.B.M.M.'sinde temsil edilebilmesi olurdu.

Defalarca belirtmiş olduğumuz gibi, emperyalizme bağımlı geri ülkeler de dahil olmak üzere tüm kapitalist ülkelerde yalnız sosyalizm mücadelesinin değil, ulusal bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin de öncü gücü, motor gücü işçi sınıfıdır ve bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesi iç içe geçmiş bir bütündür. İşçi sınıfı bu üçlü mücadelesini kendi bağımsız partisi aracılığıyla verir. İşçi sınıfının toplumsal konumu ve işlevi böyle olduğu içindir ki, demokratik güçlerin güç ve işbirliği etmeleri çağrısı her zaman işçi sınıfının bilimsel sosyalist partilerinden gelir ve bu partiler yorulmak bilmez çalışmalarıyla bu birliği gerçekleştirmeye uğraşırlar. Bunu başarmak kolay değildir. Sürekli, ısrarlı, tutarlı bir çaba gerektirir ve ancak zamanla başarıya ulaştırılabilir. Bunun için, hem bütün demokratik güçlerin en geniş birlik ve dayanışma içinde mücadele etmeleri, hem de CHP ile güç ve işbirliği yollarının seçimlerden sonra da aranmaya devam edilmesi gereği gündemimizdedir.

1. Büyük Kongre'mizde güç ve işbirliğine yönelik bir ortak platformun dayandırılacağı kararları almak, Parti Programımızı ileri bir tarihe ertelemek ve yeni bir

asgari program benimsemek demek değildir. İçinde bulunduğumuz bugünkü koşullardan başlayarak sosyalizme giden yolda ardi ardına, kesintisiz adımlar atarak ilerlenir. Bu adımlar, hedefe götürecekt temel politik çizgi açısından günün koşullarında atılması gerekli ve mümkün olan adımlardır. Partimiz temel politik çizgi ile somut koşulların gerekli kıldığı somut eylemleri arasında bir zıtlık yoktur, uyumluluk vardır; daha doğrusu Parti doğru taktikler ve yöntemlerle bu uyumluluğu sağlar.

Parti, sosyalizmi hedef alan temel politik çizgisi ile güncel taktik ve eylemleri arasında uyumluluğu sağlar, ama, ortak platform üzerine başka parti ve kuruluşlarla güç ve eylem birliği tek boyutlu bir uyumluluk içinde yürümez. Ortak platform'a katılan tüm parti ve diğer kuruluşlar kendi tüzel ve örgütsel varlıklarını ve kişiliklerini korurlar. Hele işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi kendi programından ve temel politik çizgisinden hiçbir ödün vermez ve o doğrultuda çalışmalarını en kısa bir süre için olsun ertelemey veya arka plana almaz. Parti, işçi sınıfı ve diğer kol ve kafa emekçisi kitleler içinde kendi örgütlenişini, propaganda ve ajitasyonunu tüm olanaklarını kullanarak yürütür. Ortak platform'un açıklanması, gerekliliğinin anlatılması ve kabul ettirilmesi çabaları da bu çalışmaların kapsamı içinde olur, onun bir parçasını oluşturur. Bu çalışmalarında parti kitlelerle doğrudan doğruya ilişki, temas içindedir ve çalışmaların hedefi işçi sınıfını ve emekçi kitleleri doğrudan partinin yönlendirici etki alanı içine almaktır.

Ne var ki, Parti ne kadar gelişse ve büyüse de işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin tümünü kendi yönlendirici etki alanı içine alamaz. Bu kitlelerin kimi bölümleri başka partilerin, örgütlerin üyesi veya yanlısı olmakta devam ederler. Bunun için işçi sınıfının bilimsel sosyalist partileri, her yerde ve her zaman, bir yandan işçi, emekçi kitleler içinde doğrudan çalışırken, öte yandan, kitle tabanı, sayısal gücü olan demokratik, ilerici nitelikte parti ve diğer örgütlerle temas ve dialog kurmaya; ulusal bağımsızlık ve demokrasiyi koruma ve güçlendirme konusunda ortak hedef ve talepleri tesbit edip bir anlaşmaya varmaya; ve üzerinde anlaşmaya varılan ortak platform veya program uyarınca güç ve işbirliği etmeye de çalışırlar. Bu iki yönlü çalışmalardan amaç emperyalizme ve faşizme karşı tüm işçi, emekçi kitleleri ve kuruluşları örgütlü birleşik mücadeleye sokmaktır. Emperyalizm ve faşizm örgütlü birleşik mücadele ile geriletebilir ve yenilebilir.

Bir ortak platform veya program üzerinde anlaşılıp güç ve işbirliğine girişen parti ve kitlesel örgütler arasında, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinden gayri diğerleri değişik ölçülerde burjuvazinin ve burjuva ideolojisinin etkisi altındadırlar. Burjuvazi ile onun dayanağı ve ortağı emperyalizme uzlaşma, ona teslim olma eğilimleri hep vardır. Onun için güç ve işbirliği tek boyutlu bir uyumluluk içinde yol alıp gelişmez. İşçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi sürekli uyanık olmak, diğer parti ve kuruluşları uyararak, eleştirerek, tartışmalar açarak burjuvazi ve emperyalizmle bilerek bil-meyerek uzlaşmadan onları geri çekmek, ortak platform veya programın çizgisinde tutmak mücadelesini verirler. Güç ve işbirliğinin en tutarlı, sebatlı, cesur savunucusu ve koruyucusu işçi sınıfının bilimsel sosyalist partileri olurlar. Birlik; ayrışmalar, tartışmalar, eleştiriler, mücadeleler içinde oluşup gelişir. İşçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin başını çektiği, eksenini oluşturduğu bu süreç içinde, esas nitelikleri burjuva olan diğer parti ve kuruluşlar değişime uğrayabilirler tutarlı ve geçerli bir demokratik

çizgide gelişme yoluna girerler ve demokrasi mücadelesiyle sosyalizm mücadelesi iç içe geçmiş bir bütün olduğundan, zamanla sosyalizm çizgisine daha yaklaşabilirler.

Bu tür bir güç ve işbirliği süreci içinde işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi de deneyimler kazanır, yeteneklerini geliştirir, nesnel ve öznel gerçekliği daha yakından, daha sıkı, daha doğru kavrayabilme durumuna gelir. Kısacası, güç ve işbirliği süreci içinde buna katılan taraflar başlangıç noktasında oldukları gibi kalmaz; verdikleri birleşik mücadele ile bir yandan toplumu değiştirirken, öte yandan da kendileri değişip gelişirler.

Türkiye’de bugün Türkiye İşçi Partisi dışında, kitle tabanı, sayısal gücü, siyasal ağırlığı olan ve demokratik hak ve özgürlüklerin genişletilmesinden ve bir ölçüde ulusal bağımsızlığın korunup güçlendirilmesinden yana görüşler savunan siyasal parti Cumhuriyet Halk Partisi’dir. Bu nedenle Parti’miz Cumhuriyet Halk Partisi’ne emperyalizme ve faşizme karşı ortak bir platform üzerinde anlaşarak güç ve işbirliği etme çağrısında bulunmuştur. Kitle tabanı, siyasal ağırlığı olan demokratik nitelikte başka partiler bulunsaydı, Parti’miz, onlara da aynı çağrıyla yapardı.

Cumhuriyet Halk Partisi’nin emperyalizme ve faşizme karşı güç ve işbirliği çağrılarını bugün reddetmiş olması bu çağrımızı gündemden düşürmüştür değildir. Kitle tabanı, gücü olan demokratik, ilerici parti ve kuruluşlarla ve bu arada CHP ile, emperyalizme ve faşizme karşı güç ve işbirliği etme girişim ve çabalarını Partimiz ileride de sürdürecektir. Bu güç ve işbirliğini oluşturma ve gerçekleştirme uğraşları yukarıda açıkladığımız çerçeve içinde yapılacaktır. CHP hem eleştirilecek, uyarılacak, hem onunla ulusal ve demokratik hedefler üzerinde anlaşma ve güç ve işbirliği gerçekleştirilmeye çalışılacaktır. CHP’yi burjuvazi ve ortağı emperyalizmle uzlaşma eğiliminden uzaklaştırmak ve onu alabildiğince, yalpalamadan demokratik çizgi üzerinde tutmak, işçi sınıfımızın partisi olarak Türkiye İşçi Partisi’nin işlevidir.

Çok-partili parlamenter rejimin, genel seçimlerin varolduğu toplumlarda seçimlere katılmak ve parlamentoya girmeye çalışmak işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin hedef ve uğraşları arasındadır. Ama ne biricik hedef ve uğraştır, ne de temel hedef ve uğraştır. Temel hedef ve uğraş, işçi, emekçi kitlelerin, tüm demokratik kuruluşların emperyalizme ve faşizme karşı örgütlü birleşik bir güce dönüştürülmesi, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm doğrultusunda gelişen bir mücadele sürecine sokulmasıdır. Parlamentoya ilişkin olarak da hedef, oraya oy avcılığı yöntemleriyle veya aday listeleri üzerinde partilerarası hayali anlaşmalarla değil, bu demokratik toplumsal muhalefetin oy sayılarında ifadesini bulmasını sağlayarak girmektir.

İşçi sınıfının partileri için parlamentoya girmenin ikili işlevi vardır. Birincisi, parlamentonun burjuvazinin ve burjuva partilerinin iç yüzünü, emperyalizmden ve sermaye sınıflarından yana yürüttükleri politikanın sergilendiği, işçi, emekçi sınıfların hak ve çıkarlarının ve demokratik özgürlüklerinin ve ulusal bağımsızlığın savunulduğu; tüm dış ve iç politika sorunlarının işçi sınıfının bilimsel sosyalizmi açısından incelenip değerlendirildiği, çözümler önerildiği bir forum, ülke kamuoyuna seslenilen bir kürsü olarak kullanılmasıdır. İkincisi, parlamento burjuva iktidarının politik düzeyde alabildiğince kuşatılıp sınırlandırılabilmesi, en azından önüne engeller çıkarılabilmesi olanağının sağlanabildiği bir kurumdur. İşçi sınıfının partisi ne denli parlamentoda temsil olunursa, bu işlevleri o denli yerine getirebilir. Ama

tekrarlayalım: Parlamento içinde bu güce sahip olma ve bu işlevi yerine getirebilme, parlamento dışında işçi sınıfının ve tüm demokratik toplumsal muhalefetin örgütlü, uyanık ve mücadeleci gücüne bağlıdır, onunla orantılıdır. Yalnızca sayılar yeterli değildir, sayıların nitel düzeyi, ağırlığıdır asıl etkin olan.

Bu nedenlerdir ki, önümüzdeki seçimlerde asıl önemli olan, CHP'nin tek başına iktidar olması değil, demokratik toplumsal muhalefetin en etkin biçimde seçimlerde yer alması ve sonucunda parlamentoda temsil edilebilmesidir. CHP'nin solunda işçi sınıfımız politik partisi aracılığıyla ağırlığını duyurabildiği ölçüde CHP demokratik çizgide, sol doğrultuda tutunmak ve ilerlemek zorunluluğunu duyacaktır, kitle tabanında kayıplara uğramamak veya bu kayıpları asgariye indirebilmek için bunu yapmak durumunda kalacaktır. Parlamentoda T.İ.P.'nin varlığı da aynı etkiyi yapacaktır. CHP'ye ilişkin olarak sorun, onun, ister muhalefette, ister iktidarda olsun, demokratik çizgide tutunabilmesini, giderek o çizgide ileri adımlar atabilmesini sağlayacak koşullar bileşimini oluşturabilmektir. Bu bileşimin içinde işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi birinci planda yer alır.

Kaldı ki, işçi sınıfının politik görüşlerini, sorunlara bakış açısını ve çözüm önerilerini her olanaktan yararlanarak duyurmak, yaymak onun partisinin asli görevidir. İşçi sınıfının politik hareketinin varlığını, ağırlığını duyurmak yalnızca sosyalizm davası açısından değil, ulusal bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi açısından da gereklidir. Genel seçimler bu olanakları ülke çapında, normal zamanlardan daha büyük ölçüde sağlar. İşçi sınıfının partisi böyle önemli bir olanaktan bir burjuva partisi lehine tek taraflı olarak vazgeçemez. Tek taraflı vazgeçmek, demokrasi hareketini güçlendirmez, zayıflatır.

1975 seçimlerinde partimizin aldığı CHP'ye oy verilmesi kararına karşı koyup, bağımsız aday göstererek "işçi sınıfının sesini duyurma"ya kalkışanlara karşı o zaman şöyle demiştik: "Sosyalist birikimin seçimlere katılarak sesini duyurabilmesinin asgari şartları ise, 1) seçimlerden önce yeterli bir süre bu birikimin üzerinde, onu etkileme ve örgütleme çalışmalarının yapılmış olması, 2) seçimlere işçi sınıfının partisi olarak katılma hakkının kazanılmış olmasıdır." (Türkiye İşçi Partisi Yayınları: 7, "12 Ekim 1975 Seçimlerinde Tavrımız", s. 7) Ekim 1975'de Partimiz bu iki şartı henüz yerine getirmiş değildi; şimdi getirmiş bulunuyor. Türkiye İşçi Partisi, seçimlere katılma konusunda, verili koşullara en uygun, en geçerli yöntemi saptamasını bilecektir.

DİSK üst yönetimi, seçimlerde kayıtsız şartsız CHP'ni destekleme kararı almakla DİSK'i işçi sınıfının devrimci çizgisinden saptırma ve CHP'lileştirme çabalarının yeni bir kanıtını daha vermiştir. DİSK üst yönetimi, aldıkları kararın DİSK'in kitesini, işçi tabanını bağlayacağını sanıyorsa aldanıyor. Bu yönetim kendi örgüt kitesinden ve tabanından kopmuştur ve bu kopma her geçen gün daha da keskinleşmektedir. Bir örgüte öz niteliğini veren, kitleden kopmuş üst yöneticiler değil, örgütü oluşturan kitlenin kendisi ve onun, biçimsel olarak kademelerde yer almayan gerçek temsilcileridir. DİSK'li işçiler sınıf bilinçleri ve DİSK içinde kendi gözleri önünde cereyan eden olaylardan aldıkları derslerle seçimlerde nasıl davranacaklarını kendileri saptayacaklardır.

Çark Başak, Sayı 28, 1 Nisan 1977